

Özet Bülten

Tarih : 27.03.2020

Sayı : 2020/51

Değerli Müşterimiz;

COVID-19 salgınının yarattığı kaos; günlük hayat, sosyal ilişkiler, ekonomi ve ticaret gibi alanları derinden etkilemeye ve piyasa dengelerini alt üst etmeye devam etmektedir.

Bu çerçevede meydana gelen gelişmeler, konu başlıkları itibariyle aşağıdadır.

A- Konu Başlıkları;

- 1- 7226 Sayılı Kanun'la 01.03.2020 Tarihinden 30.06.2020 Tarihine Kadar İşleyecek İşyeri Kira Bedelinin Ödenememesinin Kira Sözleşmesinin Kira Sözleşmesinin Feshi ve Tahliye Sebebi Oluşturmayaacağı Hükme Bağlanmıştır.**
- 2- 7226 Sayılı Kanun ile İş ve Sosyal Güvenlik Mevzuatında Yapılan Değişiklikler;**
- 3- Koronavirüs Salgını Sebebiyle Vergi Dairelerine Verilmesi Gereken YMM Tasdik Raporlarının Verilme Süreleri Uzatılmıştır.**

Söz konusu gelişmeleri konu başlıkları altında özetle bilgilerinize sunuyoruz.

B- Konu Özetleri;

- 1- 7226 Sayılı Kanun'la 01.03.2020 Tarihinden 30.06.2020 Tarihine Kadar İşleyecek İşyeri Kira Bedelinin Ödenememesinin Kira Sözleşmesinin Kira Sözleşmesinin Feshi ve Tahliye Sebebi Oluşturmayaacağı Hükme Bağlanmıştır.**

TBMM Genel Kurulu tarafından kabul edilen 25.03.2020 tarih ve 7226 sayılı “**Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun**”, 26.03.2020 tarih ve 31080 (Mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

Kanuna eklenen “Geçici Madde 2” ile 01.03.2020 tarihinden 30.6.2020 tarihine kadar işleyecek iş yeri kira bedelinin ödenememesinin kira sözleşmesinin feshi ve tahliye sebebi oluşturmayaacağı düzenlenmiştir.

Söz konusu madde yayımı tarihi itibariyle yürürlüğe girmiştir.

Bilindiği üzere, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu’nun (TBK) 299 ilâ 378 maddeleri arasında kira sözleşmesi düzenlenmiştir.

Buna göre; TBK m. 315 kapsamında kiracı, kiralananın tesliminden sonra muaccel olan kira bedelini veya yan gideri ödeme borcunu ifa etmezse, kiraya veren kiracıya yazılı olarak bir süre verip, bu sürede de ifa etmeme durumunda, sözleşmeyi feshedeceğini bildirebilir.

Kiracıya verilecek süre en az on gün, konut ve çatılı işyeri kiralalarında ise en az otuz gündür. Bu süre, kiracıya yazılı bildirim yapıldığı tarihi izleyen günden itibaren işlemeye başlar.

TBK m.352/2 uyarınca kiracı, bir yıldan kısa süreli kira sözleşmelerinde kira süresi içinde; bir yıl ve daha uzun süreli kira sözleşmelerinde ise bir kira yılı veya bir kira yılını aşan süre içinde kira bedelini ödemediği için kendisine yazılı olarak iki haklı ihtarda bulunulmasına sebep olmuşsa kiraya veren, kira süresinin ve bir yıldan uzun süreli kiralarda ihtarların yapıldığı kira yılının bitiminden başlayarak bir ay içinde, dava yoluyla kira sözleşmesini sona erdirebilir.

Yine, İcra ve İflas Kanunu m. 269'a göre, kiralayan tarafından kira ücretine ilişkin olarak takip başlatılan kiracı kirayı ödemezse kiralayan icra mahkemesinden kiracının tahliyesine karar verilmesini isteyebilir.

Kanun koyucu tarafından yalnızca iş yerlerine mahsus olmak ve **01.03.2020 tarihinden 30.06.2020 tarihine kadar işleyecek iş yeri kira bedelleri ile sınırlı olmak üzere** yukarıda belirtilen kira sözleşmelerindeki hükümlerin işlemeyeceğine dair kiracı lehine bir düzenleme getirilmiştir.

Kira bedeline ilişkin yukarıdaki istisna haricinde TBK'da, kira sözleşmesinde düzenlenen ya da mücbir sebep dolayısıyla feshe ilişkin hükümler varlığını devam ettirmektedir.

2- 7226 Sayılı Kanun ile İş ve Sosyal Güvenlik Mevzuatında Yapılan Değişiklikler;

26.03.2020 tarih ve 31080 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile iş ve sosyal güvenlik mevzuatında birçok değişiklikler yapılmış olup söz konusu değişikliklere aşağıda kanundaki sırasıyla yer verilmiştir.

2.1. Mesleki Eğitim Belgesi Teşviki Uzatılmıştır.

7226 sayılı Kanunun 16'ncı maddesinde yapılan değişiklikle 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'nun Ek-3'ncü maddesinin birinci fıkrasında "31.12.2019" ibaresi "31.12.2021" şeklinde değiştirilmiştir.

4447 sayılı Kanunun mezkur maddesi Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından, mesleki yeterlilik belgesi almaya hak kazanan kişilerin sınav ve belge ücretlerinin İşsizlik Sigortası Fonu'ndan karşılanmasına ilişkin olup mesleki eğitim belgesi sınav ve belge ücretlerinin fondan karşılanmasına **ilişkin teşvik süresi 31.12.2021 tarihine kadar uzatılmıştır.**

Anılan kanunun 52'nci maddesinde ise 16'ncı maddenin 31.12.2019 tarihinden itibaren uygulanmak üzere yürürlüğe girdiği belirtilmektedir. Bu sayede 01.01.2020 tarihinden itibaren

belge almaya hak kazanmış kişiler için de teşvikten yararlanılarak sınav ve belge ücreti geri alabilecektir,

Bu madde Resmi Gazete’de yayımlandığı 26.03.2020 tarih itibariyle yürürlüğe girmiştir.

2.2. Esnaf ve Ahilik Sandığı’nın Yürürlüğe Giriş Tarihi Ertelenmiştir.

7226 sayılı Kanununun 17’nci maddesiyle 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu’na Geçici 22’nci madde eklenmiştir. Bu maddeye göre, 4447 sayılı Kanununun Ek 6’ncı maddesinde düzenlenen Esnaf ve Ahilik Sandığı’nın kurulmasına ilişkin hükümler ile 5510 sayılı Kanundaki Esnaf Ahilik Sandığına ilişkin hükümlerin uygulanması 01.01.2021 tarihine kadar ertelenmiştir.

Bu madde Resmi Gazete’de yayımlandığı 26.03.2020 tarih itibariyle yürürlüğe girmiştir.

2.3. Asgari Ücret Desteği 2020 Yılında da Uygulanacaktır.

7226 sayılı Kanununun 29’uncu maddesiyle 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’na geçici 80’inci madde eklenmiştir.

Bu madde 2020 yılında uygulanacak olan asgari ücret desteğinin şartlarını belirlemektedir. 2016 yılından itibaren sosyal güvenlik mevzuatında aralıksız olarak her yıl uygulanan asgari ücret desteği bazı değişikliklerle bu yıl da uygulanacaktır.

Buna göre, 4/a kapsamında olup haklarında uzun vadeli sigorta kolları uygulanan sigortalıları çalıştıran işverenlerce;

a) 2019 yılının aynı ayına ilişkin Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde prime esas günlük kazancı 128 Türk lirası ve altında bildirilen sigortalıların toplam prim ödeme gün sayısını geçmemek üzere, 2020 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

b) 2020 yılı içinde ilk defa bu Kanun kapsamına alınan iş yerlerinden bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının, 2020 yılı Ocak ile Aralık ayları/dönemi için günlük 2,50 Türk lirası ile çarpımı sonucu bulunacak tutar, işsizlik sigortası fonundan karşılanmak üzere, bu işverenlerin Kuruma ödeyecekleri sigorta primlerinden mahsup edilecektir.

128 lira olarak belirlenen prime esas günlük kazanç tutarı 6356 sayılı Kanun hükümleri uyarınca toplu iş sözleşmesine tabi özel sektör işverenlerine ait işyerleri için 256 Türk lirası olarak esas alınacaktır.

Destekten yararlanabilmek için 2019 yılının Ocak ile Kasım aylarında/döneminde aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile 4 üncü maddenin birinci

fıkrasının(a) bendi kapsamında uzun vadeli sigorta kollarından en az sigortalı bildirim yapılan aydaki/dönemdeki sigortalı sayısının altında bildirimde bulunulmaması gerekmektedir.

İşverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili 2020 yılı Ocak ila Aralık aylarına/dönemine ait aylık prim ve hizmet belgelerini veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerini yasal süresi içerisinde vermediğinin, sigorta primlerini yasal süresinde ödemediğinin, denetim ve kontrolle görevli memurlarca yapılan soruşturma ve incelemelerde çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmede bulunmadığının veya bildirilen sigortalının fiilen çalışmadığının tespit edilmesi, Kuruma prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunması hâllerinde asgari ücret desteğinden yararlanılamayacaktır.

Ancak Kuruma olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarını 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ettiren ve taksitlendiren işverenler bu tecil ve taksitlendirme devam ettiği sürece söz konusu destekten yararlanabilecektir.

Uygulamanın ayrıntıları konuya ilişkin SGK genelgesi çıktığında ayrıca duyurulacaktır.

Bu madde 01.01.2020 tarihinden itibaren uygulanmak üzere Resmi Gazete’de yayımlandığı tarih itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

2.4. Kısa Çalışma Uygulamasının Şartları Kolaylaştırılmıştır.

7226 sayılı Kanunun 41’nci maddesiyle 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu’na geçici 23’üncü madde eklenmiştir.

Buna göre;

-30.06.2020 tarihine kadar geçerli olmak üzere COVID-19 kaynaklı zorlayıcı sebep gerekçesiyle yapılan kısa çalışma başvurularında işçinin kısa çalışma ödeneğine hak kazanabilmesi için öngörülen hizmet akdinin feshi hariç işsizlik sigortası hak etme koşullarını yerine getirmesi hükmü,

- Kısa çalışma başlama tarihinden önceki 60 gün hizmet akdine tabi olması,

- Son üç yıl içinde 450 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödemiş olması,

şeklinde değiştirilmiştir.

Madde de ayrıca bu koşulları taşımayan sigortalıların da son işsizlik ödeneği hak sahipliğinden kalan süre kadar kısa çalışma ödeneğinden yararlanmaya devam edebilecekleri ancak bu sürenin kısa çalışma süresini geçmeyeceği belirtilmiştir.

Buna göre işsizlik ödeneği almakta iken iş bulup ödeneğini kestiren sigortalılar da yukarıdaki koşulları taşımasalar da önceki ödenek süreleri sonuna kadar kısa çalışma ödeneğinden yararlanabileceklerdir.

Kısa çalışma uygulamasından yararlanabilmek için iş yerinde kısa çalışma uygulanan dönemde 4857 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (II) numaralı bendinde yer alan “Ahlak ve İyi Niyet Kurallarına Uymayan Haller ve Benzerleri” sebepleri hariç olmak kaydıyla **işveren tarafından işçi çıkarılmaması gerektiği** ve bu madde kapsamında yapılan başvuruların, **başvuru tarihinden itibaren 60 gün içinde sonuçlandırılacağı belirtilmiştir.**

Bu madde kapsamında yapılan başvuru tarihini 31.12.2020 tarihine kadar uzatmaya ve yukarıda belirtilen 60 ve 450 günlük süreleri farklılaştırmaya Cumhurbaşkanlığı yetkili kılınmıştır.

Bu madde 29.02.2020 tarihinden itibaren uygulanmak üzere Resmi Gazete’de yayımlandığı 26.03.2020 tarih itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

2.5. Telafi Çalışması Süresi Uzatılmıştır.

7226 sayılı Kanunun 43’üncü maddesiyle 4857 sayılı İş Kanunu’ndaki Telafi Çalışması başlıklı 64’üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “iki” ibaresi “dört” şeklinde değiştirilmiş ve Cumhurbaşkanlığı bu süreyi iki katına kadar arttırmaya yetkili kılınmıştır.

Buna göre, zorunlu nedenlerle işin durması, ulusal bayram ve genel tatillerden önce veya sonra işyerinin tatil edilmesi veya benzer nedenlerle işyerinde normal çalışma sürelerinin önemli ölçüde altında çalışılması veya tamamen tatil edilmesi ya da işçinin talebi ile kendisine izin verilmesi hallerinde, işveren dört ay içinde çalışılmayan süreler için telafi çalışması yaptırabilecek ve bu çalışmalar fazla çalışma veya fazla sürelerle çalışma sayılmayacaktır. Bu madde Resmi Gazete’de yayımlandığı 26.03.2020 tarih itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

3- Koronavirüs Salgını Sebebiyle Vergi Dairelerine Verilmesi Gereken YMM Tasdik Raporlarının Verilme Süreleri Uzatılmıştır.

3.1. Genel Olarak YMM Tasdik Raporlarının Vergi Dairesine Teslim Süreleri ve Şekli;

Bilindiği gibi 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununa göre yeminli mali müşavirlik ruhsatı ve mührü almış ve yeminli mali müşavir odalarının çalışanlar listesine kayıtlı yeminli mali müşavirlerin, ilgili kanun ve mevzuat hükümleri ile 3568 sayılı Kanun hükümlerine uygun olarak düzenleyecekleri Yeminli Mali Müşavirlik Tasdik Raporlarının vergi dairesine **bizzat ilgili yeminli mali müşavir (YMM) tarafından teslim edilmesi esastır.**

Bazı raporların teslimi ile ilgili istisnai düzenlemeler veya kolaylıklar mevcuttur. Örneğin, YMM’nin faaliyet gösterdiği şehrin dışında faaliyet gösteren mükelleflere ilişkin gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi ve eklerinin tasdikine ilişkin tam tasdik raporları posta ile gönderilebilir. Aynı şehirdeki mükelleflerin tam tasdik raporları istenirse YMM odaları aracılığıyla teslim edilebilir.

Yeminli Mali Müşavirlik Tasdik Raporlarının Elektronik Ortamda Gönderilmesi Hakkında Genel Tebliğ (Sıra No: 1) (Tebliğ) ile 01.06.2019 tarihinden itibaren, yeminli mali müşavirlerin Gelir veya Kurumlar Vergisi Beyannamelerinin tasdiki (Tam Tasdik) kapsamında

düzenlemiş oldukları Raporlarını elektronik ortamda internet vergi dairesi sistemi üzerinden göndermeleri konusu düzenlenmiştir.

Bu Tebliğ ile 2019 yılında Gelir veya Kurumlar Vergisi Beyannamesi Tasdik Raporları için ihtiyari olarak elektronik ortamda gönderme imkanı sağlanmış, 01.01.2020 tarihinden itibaren ise Gelir veya Kurumlar Vergisi Beyannamesi Tasdik Raporlarının zorunlu olarak sadece elektronik ortamda gönderilmesi uygulaması başlamıştır.

Buna göre, 2020 yılında verilen tüm tam tasdik raporlarının elektronik ortamda gönderilmesi zorunludur.

Tebliğde; Gelir İdaresi Başkanlığınca internet vergi dairesi sistemi üzerinden elektronik ortamda gönderileceği duyurulana kadar, diğer tasdik raporlarının mevcut hükümler çerçevesinde kâğıt ortamında verilmesine devam edileceği öngörülmüştür.

Bu düzenlemeden sonra sadece 13.11.2019 tarihinde YMM / 2019-1 sayılı Sirküler ile tek bir açıklama yapılmış ve Katma Değer Vergisi İadesi Tasdik Raporlarının 15.11.2019 tarihinden itibaren internet vergi dairesi sistemi üzerinden elektronik ortamda ihtiyari olarak gönderilmesi, **01.04.2020 tarihinden itibaren ise zorunlu olarak sadece internet vergi dairesi sistemi üzerinden elektronik ortamda gönderilmesi uygun görülmüştür.**

Bilindiği gibi tam tasdik, kurumlar vergisi istisna (kısmi tasdik) ve Ar-Ge indirimi tasdik raporlarının ilgili olduğu dönem gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği ayı izleyen ikinci ayın sonuna kadar (buna göre 2019 yılına ait gelir vergisi tam tasdik raporlarının Mayıs 2020 ayı, hesap dönem takvim yılı olan kurumların 2019 yılına ait tam tasdik raporlarının ise Haziran 2020 ayı sonuna kadar) verilmesi gerekmektedir.

Teminat mektubu karşılığı alınan KDV iadelerine ilişkin tasdik raporlarının, iadenin teminat karşılığı mükellefe ödendiği tarihten itibaren 6 ay içinde vergi dairesine teslimi zorunludur. Keza indirimli oran nedeniyle doğan KDV iadeleri de YMM tasdik raporu ibrazını gerektirmekte olup, bu amaçla düzenlenen tasdik raporlarının verilmesi gereken son gün, iade hakkının kazanıldığı yılı izleyen ikinci yılın altıncı ayının sonudur.

Örnek vermek gerekirse; 2018 yılı için indirimli oran nedeniyle iade hakkı kazanmış olan mükellef, 2019 yılının ilk 11 ayına ait KDV beyannamelerinin herhangi birinde göstermek veya en geç 31.12.2019 akşamına kadar söz konusu beyannamelerden birini düzeltmek suretiyle iade talebini ortaya koyabilecek olup, bu iadeye ilişkin YMM tasdik raporunun vergi dairesine teslimini en geç 30.06.2020 tarihine kadar sağlamak zorundadır.

3.2. Haziran/2020 Ayı Sonuna Kadar Teslimi Gereken Raporların Verilme Sürelerinin Uzatılması;

Gelir İdaresi Başkanlığının internet sitesinde duyurduğu 26.03.2020 tarih ve Sayısı: YMM / 2020-1 Sirküler ile ilgili mevzuat çerçevesinde belli sürelerde Hazine ve Maliye Bakanlığı/vergi dairelerine teslim edilmesi gereken **yeminli mali müşavirlik tasdik raporlarının verilme sürelerini, son günü 30.06.2020 tarihine kadar olanlar için geçerli olmak üzere iki ay süreyle uzatmıştır.**

Buna göre;

- 2019 yılına ait **gelir vergisi tam tasdik raporlarının** Mayıs 2020 ayı sonu olan gönderilme süresi **Temmuz 2020 ayı sonuna**;

- 2019 yılına ait **kurumlar vergisi tam tasdik raporlarının** Haziran 2020 ayı sonu olan gönderilme süresi **Ağustos 2020 ayı sonuna, kadar uzatılmıştır.**

Önceki bölümde açıklandığı üzere bu raporların elektronik ortamda gönderilmesi zorunludur.

Sirkülerde verilen örneğe göre, “*Artırılmış Teminat Uygulaması*” kapsamında 15.10.2019 tarihinde KDV iadesi alan mükellefçe, iadeye ilişkin 15.04.2020 tarihine kadar verilmesi gereken **YMM raporu, 15.06.2020 tarihine kadar verilebilecektir.**

Benzer şekilde, 31.03.2020 tarihine kadar verilmesi gereken vergi muafiyeti tanınan vakıflara ilişkin tasdik raporu, **01.06.2020 tarihine kadar verilebilecektir.**

İlgili mevzuatı uyarınca son verilme tarihi 30.06.2020 tarihinden sonra olan raporlar için herhangi bir süre uzatımı söz konusu olmayıp, bu raporların ilgili mevzuatında öngörülen süreler içerisinde verilmesi gerekmektedir.

Saygılarımızla
Hasan Zeki Süzen (YMM) – Ekrem Kayı (YMM)